

meget betydelig Lettelse i de Hindringer for Samfærdseelen, som de nu bestaaende Forhold ved Eideren frembyde (Hør!). Det havde, troer jeg, ikke været vanskeligt at tilveiebringe en Lov, som aabnede en fri Samfærdsel mellem Holsteen og de Landsdele af Kongens Monarchie, som ligge nordensfor Eideren, en fri Samfærdsel for alle de Gjenstande, som allerede nu ere beskattede med den samme Told. Det havde ikke været vanskeligt at lade denne, til samme Størrelse fastsatte, sælles Told blive opkrævet ved den yderste Grændse. Da vilde jo den Linie, som blev tilbage ved Eideren, komme til meget nær at nærme sig de Forhold, som tidligere bestode ved Kongeaanen; den vilde være en Differencetoldlinie og en indre Controllinie. Naar han da hertil havde føiet et Forbehold om, at det i sin Tid skulde fastsættes, om Toldindtægterne i dette hele sælles Toldterritorium skulde forlods anvendes til Bestridelse af Sællesstatsudgifterne, eller om de skulde fordeles efter et vist Forhold mellem Holsteen og de øvrige Dele af Toldterritoret, da troer jeg, at han vilde have beroliget de Betænkeligheder, som man i andre Henseender kan have næret, og vistnok vilde et saadant Forbehold have været ganske naturligt; thi vi see, at dengang Fyrstendømmet Lübeck traadte ind i Toldforbundet med Hertugdømmet Holsteen, da blev der netop truffet en bestemt Aftale om, hvorledes Toldindtægterne skulde fordeles mellem Deeltagerne i Forbundet. Det er ogsaa klart, at det ikke kan være os ligegyldigt, om en saadan Fordeling forud er aftalt eller ikke aftalt; thi det ligger i Handels Gang og afhænger af de politiske Begivenheder i Europa, om Toldindtægterne falde meget overveiende ved den sydlige Grændse, eller de falde for en stor Deel ved Sotilførselen ved nordligere beliggende Steder. Der kan meget godt under en Krig komme en Periode, hvor et overordentligt stort Beløb af Toldindtægterne vil falde ved den sydlige Grændse, og efter den Maade, hvorpaa Finantsloven nu er anlagt, og den Vægring, som viser sig i at gaae ind paa nogenfomhelst Forandring i saa Henseende, da kunne vi opleve den Dag, at vi her i Kongeriget havde meget smaa Toldindtægter, fordi en aldeles overveiende Deel af Toldin-

traderne bleve erlagte ved Toldsteder, fra hvilke vi Intet oppebære eller tør regne os til Gode (Hør!). Jeg troer derfor, at en saaledes anlagt Lov vilde med stor Letthed være gaaet igjennem; jeg troer, at den vilde have bragt et hurtigere Resultat for Holstenerne, end de Bestræbelser, hvorpaa vi nu ere komne ind, og et Resultat, der i det Væsentlige vilde være tilfredsstillende. Endelig skulde jeg for mit Vedkommende ogsaa have været meget villig til, endnu at tilføie en Bestemmelse om, at Finantsministeren kunde anordne, hvilke Lempelser han vilde, og som han fandt kunde lette den indre Samfærdsel, uden at Statskassen derved tabte Noget. Jeg har under Sagens første Behandling opfordret Finantsministeren til at udtale, om ikke noget Egnende kunde gøres, eller maaskee var gjort ved den nærværende sydlige Landgrændse, men han har ikke behaget at oplyse Noget i den Henseende. Jeg holder mig overbevist om, at der i saa Henseende kan gøres Udskilligt, og jeg vil for hans Vedkommende ogsaa være fuldkommen villig til at give den størst mulige Raadighed i saa Henseende. Ligesledes vilde jeg, og jeg troer Mange her i Saalen, have været beredte til yderligere at nedsætte Kongerigets Satser for at nærme os de i Holsteen gjældende Satser, og jeg har med Beflæggelse seet, at Udvalget er vejet tilbage fra at gaae videre i denne Retning, navnlig ifølge Forslag, der foreligge fra meget indsigtsfulde Mænd i disse Forhold, og at Udvalget er vejet tilbage ifølge Finantsministerens fravaerdende Stemme.

Jeg kan imidlertid godt begribe, hvorfor Finantsministeren ikke er gaaet den Vej, som jeg har tilladt mig at antyde, men er slaaet ind paa den, hvori Sagen nu foreligger. Det har været, fordi Finantsministeren paa denne Maade skaffede Statskassen en større Indtægt, hvis han kunde sætte Sagen igjennem. Dette kan jeg klarlig see, og fra et udelukkende finantsielt Standpunkt betragtet vil jeg ikke dadle ham derfor, men jeg troer, at i en Sag af denne Vigtighed var det rigtigere, mindre at lade Blikket hvile paa de finantsielle Resultater, end saameget som muligt at lette Veien i politisk Henseende.

Hovedspørgsmaalet er nu: hvad vil Finants-